

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 2P/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8623200215
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2023:8623200215.2

Uznesenie

5
2P/6/2023

A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X

Číslo konania: 2P/6/2023-9
Identifikačné číslo spisu: XXXXXXXXXXX

U Z N E S E N I E

Okresný súd Svidník v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. D. E., nar. 23. 01. 2006, trvale bytom F., B., G. XX/XXX, H. C., toho času Bardejovská 715/2, 089 01 Svidník, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, dieťa rodičov: matka zomrelá a otca D. D. E., nar. 06. 12. 1958, trvale bytom F., B., G. XX/XXX, H. C., o návrhu navrhovateľa: I. J., nar. 11. 08. 1978, trvale bytom F., I. J., H. C., toho času Snina, Pichne 98, o nariadenie neodkladného opatrenia, o nariadenie neodkladného opatrenia, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

U s t a n o v u j e maloletému D. D. E., nar. 23. 01. 2006, trvale bytom F., B., G. XX/XXX, H. C., toho času Bardejovská 715/2, 089 01 Svidník za opatrovníka I. J., nar. 11. 08. 1978, trvale bytom Ukrajina, Velikij Bereznyj, Zakarpatská oblasť, toho času B., K. XX, ktorý je oprávnený a povinný zastupovať maloletého:

v konaní o poskytnutie dočasného útočiska podľa zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, súdmi a inými inštitúciami v rámci Slovenskej republiky,

v súvislosti so zabezpečením zdravotnej starostlivosti na území Slovenskej republiky, v oblasti výchovy a vzdelávania na území Slovenskej republiky.

Toto neodkladné opatrenie bude t r v a ť nevyhnutne potrebný čas.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podaným súdu dňa 20. 02. 2023 domáhal, aby ho súd ustanovil za opatrovníka maloletému B. L..

Navrhovateľ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že vzhľadom na vojnový konflikt na Ukrajine musel opustiť svoje bydlisko na Ukrajine. Otec maloletého zostal na Ukrajine. Navrhovateľ je rodinný známy, jeho syn E. J. sa kamaráti s maloletým D., ktorý je vo Svidníku a taktiež študuje na GDH bo Svidníku. Maloletý D. sa počas týždňa bude zdržiavať na ubytovni vo Svidníku, ul. Bardejovská, pretože je žiakom Gymnázia duklianskych hrdinov, Komenského 65/16, Svidník. Navrhovateľ má záujem stať sa opatrovníkom maloletého, aby mu mohol vybaviť potrebné doklady a taktiež ho zastupovať. Maloletý B. súhlasí, aby bol jeho opatrovníkom, rovnako aj jeho otec.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom, a to s kópiami: cestovného pasu maloletého a navrhovateľa, povolenia navrhovateľa na pobyt a rodného listu maloletého.

Podľa článku 31 ods. 1 a 2 Zmluvy medzi ČSSR a ZSSR o právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych, rodinných a trestných veciach zverejnenej vyhláškou č. 95/1983 Zb. (ďalej len „zmluva o právnej pomoci“), ustanovenie alebo zrušenie poručníctva alebo opatrovníctva sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej občanom je osoba, ktorej sa má poručníctvo alebo opatrovníctvo ustanoviť alebo zrušiť. Právne vzťahy medzi poručníkom alebo opatrovníkom a osobou, ktorej je poručníctvo alebo opatrovníctvo ustanovené, sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej orgán poručníka alebo opatrovníka ustanovil.

Podľa článku 33 ods. 2 Zmluvy o právnej pomoci, v neodkladných prípadoch môže orgán druhej zmluvnej strany sám urobiť primerané dočasné opatrenia podľa svojho právneho poriadku, ale musí bezodkladne upovedomiť orgán, ktorého právomoc je daná podľa článku 32. Tieto opatrenia zostávajú v platnosti až do času, keď orgán uvedený v článku 32 prijme iné rozhodnutie.

Keďže zmluva o právnej pomoci špecificky neupravuje situácie týkajúce sa utečeneckých detí a detí, ktoré sa dostali do cudziny v dôsledku nepokojov v ich domovskom štáte, je možné v tomto rozsahu uplatniť aj Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (Haag, 19. októbra 1996), zverejnený oznámením č. 344/2002 Z. z. a oznámením č. 67/2019 Z. z., najmä nasledovné ustanovenia týkajúce sa právomoci a rozhodného práva:

- čl. 6 ods. 1 - Právomoc rozhodovať v rozsahu článku 5 ods. 1 o utečeneckých deťoch a deťoch, ktoré sa dostali do cudziny v dôsledku nepokojov v ich domovskom štáte, majú orgány zmluvného štátu, na ktorého území sa deti nachádzajú v dôsledku premiestnenia;

- čl. 15 ods. 1 - Pri výkone právomoci podľa ustanovení II. kapitoly použijú orgány zmluvných štátov právo svojho štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenia a výnimočné okolnosti veci (vyhlásenie stanného práva a de facto vojna na území Ukrajiny) je daná právomoc slovenského súdu na rozhodnutie o podanom návrhu a súd vyhodnotil, že je potrebné ustanoviť dieťaťu opatrovníka podľa § 60 zákona o rodine na konkrétne úkony.

Podľa § 111 písm. f) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len „CMP“, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o opatrovníctve maloletého.

Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

Podľa § 113 CMP, ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas vykonať procesné úkony, koná súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2016 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne

osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 365 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 61 ods. 1 a 2 zákona o rodine, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa. Súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

Súd má za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnom konaní je dôvodný, nakoľko navrhovateľ osvedčil naliehavosť a nevyhnutnosť úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu. Maloletý sa toho času ocitol v cudzej krajine bez rodičov, keďže jeho otec zostal na Ukrajine a matka je zomrelá. Maloletý je ukrajinský štátny občan a toho času je na území Slovenska bez rodičov (svojich zákonných zástupcov) v starostlivosti navrhovateľa so súhlasom otca, teda v relatívne známom prostredí. Súd uznáva, že maloletému je potrebné zlegalizovať jeho pobyt na území Slovenska, nakoľko vzhľadom na aktuálnu vojnovú situáciu na Ukrajine nemožno predpokladať jeho návrat naspäť do jeho rodnej krajiny. Navyše maloletému je potreba zabezpečiť aj zdravotnú starostlivosť, školskú dochádzku a vytvoriť stabilné a bezpečné prostredie pre jej riadny vývin bez ohrozenia jeho duševnej, telesnej a citovej integrity na území Slovenskej republiky, čo bude v tomto prípade zabezpečovať navrhovateľ. Vzhľadom na uvedené súd, v najlepšom záujme maloletého D. D. E., návrhu navrhovateľa vyhovel a ustanovil ho za opatrovníka maloletého, pričom vo výroku rozhodnutia mu vymedzil aj rozsah jeho zastupovania.

Pretože súd nevie odhadnúť trvanie vojenského konfliktu na Ukrajine, o trvaní tohto neodkladného opatrenia rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia, tzn. bude trvať dovtedy, kým to budú vyžadovať pomery a kým to bude v najlepšom záujme maloletého.

O trovách konania súd s poukazom na znenie § 57 CMP nerozhodoval, keďže o náhrade trov konania môže rozhodnúť na návrh účastníkov konania, pričom v danom prípade návrh na rozhodnutie podaný nebol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia, písomne prostredníctvom Okresného súdu Svidník, na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí – odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsah odvolateľ rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Vo Svidníku dňa 21. 02. 2023

JUDr. Mária Tvrđiková
s u d k y ň a

r o z h o d o l :